

**КОДЕКС ЗА ДОБРА ПРОЕКТАНТСКА ПРАКТИКА  
ПРИ ИЗРАБОТВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ  
В ОБЛАСТТА НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИ И КАНАЛИЗАЦИОННИ МРЕЖИ И  
СЪОРЪЖЕНИЯ, СГРАДНИ ИНСТАЛАЦИИ, И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ВОДИТЕ**

**ГЛАВА ПЪРВА  
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. Кодексът за добра проектантска практика (КДПП) е система от основни правила за работа, които се прилагат при изработване на инвестиционни проекти с цел да доведат до приемлив минимум (рисковете от) нарушаване на съществените изисквания към строежите, определени със Закон за устройство на територията (ЗУТ).

Чл. 2. Прилагането на КДПП осигурява изработването на качествени инвестиционни проекти базирани на съвременни технически решения, които са реализирани и изпитани в практиката.

Чл.3. Кодексът за добра проектантска практика формулира общовалидните правни и технически норми представени в *Приложение №1* и и техни поднормативни актове в *Приложение № 2*.

Чл.4. Прилагането на кодекса за добра проектантска практика е предпоставка за:

1. обективен анализ и оценка на вложения проектантски труд;
2. идентифициране на действителни “проектантски” грешки;
3. възможност за контрол в отделните етапи на проектирането;
4. хармонизиране на българското с европейското законодателство.

Чл.5. Определенията на подчертаните термини са дадени в глава седма – допълнителни разпоредби.

**ГЛАВА ВТОРА  
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ РАБОТНОТО МЯСТО НА ПРОЕКТАНТА**

Чл. 6. (1) Проектантът осъществява дейността си в проектантско бюро.

(2) Препоръчителните минимални площи за осъществяване дейността проектиране (в m<sup>2</sup>) са:

№	Длъжност	основна	спомагателна
1.	Ръководител на проектантско бюро	10 m <sup>2</sup>	2 m <sup>2</sup>
2.	Проектант	8 m <sup>2</sup>	2 m <sup>2</sup>
3.	Технически изпълнител	6 m <sup>2</sup>	2 m <sup>2</sup>

(3) Помещенията, в които проектантите осъществяват дейността си отговарят на изискванията за безопасни и здравословни условия на труд – изолирани от шум, с подходящо осветление и микроклимат.

(4) Препоръчва се осигуряване на отделна площ/кът за работа с външни посетители (клиенти).

Чл. 7. Проектантското бюро се обзавежда с необходимата мебелировка и окомплектова с необходимата техника, апарати, инструменти и консумативи, които осигуряват:

1. дейността на проектанта в офиса и на обекта;
2. комуникация с възложителя и проектанти-изпълнители на други части на проекта – фиксирана/мобилна телефонна връзка, възможност за факсимилно или електронно изпращане и получаване на съобщения.

Чл. 8. (1) Проектантското бюро е снабдено и системно се обновява с необходимата актуална литература – нормативна, справочна, помощна – за изработване на съответните части на проектната документация.

(2) При проектиране с електронно-изчислителна техника проектантът използва легитимни програмни продукти, които отговарят на актуалните изисквания на съвременната техника и технология за електронна обработка на информацията.

(3) Националните професионални секции при КИИП системно информират своите членове за новостите в областта на програмните продукти.

## ГЛАВА ТРЕТА

### ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОЕКТАНТА В ПРОЦЕСА НА ПРОЕКТИРАНЕ

Чл. 9. Проектантът поддържа задължителен обем от професионални компетенции, въз основа на знанията от придобитата в акредитирано висше училище (*приложение № 3*) специалност и опит, който му дава правоспособност за проектиране след вписване в съответния регистър.

Чл. 10. Проектантът ежегодно участва в програми за продължаващо обучение и *различни* форми на специализация, организирани от специализирани звена за обучение.

Чл. 11(1) Проектантът работи сам, в съдружие (в екип), с постоянен или временно нает персонал за изпълнение на конкретната задача.

Чл. 12. При работата си отделните членове на екипа имат пълна автономност за вземане на решения с оглед постигане на възложената им задача.

Чл. 13 Проектантът е длъжен :

(1) Да изработва устройствени схеми, планове и инвестиционни проекти, съобразени с нормативната уредба и в интерес на обществото, защото този вид инфраструктура е капиталоемка и е с дълъг срок на експлоатация.

(2) Да консултира възложителя на проекта, съобразно своята професионална компетентност. Инженер-проектантът по водоснабдяване и канализация трябва предварително да запознава възложителя на проекта с техническите, финансови и експлоатационни характеристики на влаганите в строежа оборудване и материали.

(3) Да познава в детайли етапите на устройственото планиране и инвестиционното проектиране, участниците в тях и процедурата на строителната реализация. За целта, инженер-проектанта трябва да е запознат с правата и задълженията на всички участници в строително-инвестиционния процес-строители, надзорници, проектанți, съгласувателни органи т.н.

(4) Да извършва компетентни технически изчисления и предлага оптимални технически решения. В тази връзка, инженер-проектантът по водоснабдяване и канализация трябва да влага творчество във всеки елемент на проекта, като използва пълните технически и експлоатационни характеристики на предвидените материали и съоръжения.

(5) Да проявява разбиране и компетентност в ползването на всички части от проекта. Инженер-проектантът по водоснабдяване и канализация трябва да има широка строителна култура: да е запознат с основите на архитектурното проектиране, да може да изчислява и конструира прости и статически определими конструкции, да познава основните принципи на строителната статика, да работи с геодезични инструменти и да може да изпълнява основните геодезически задачи, да познава основните положения в проектирането на всички останали проектни части.

(6) Да съгласува своите решения с тези на другите специалисти, като подхожда с необходимата отговорност.

(7) Да предлага проектни решения на високо техническо ниво, съобразно добрата проектантска практика, които да отстоява пред възложителя. Успоредно със защитата на интересите му, той трябва да съблюдава обществения интерес, правилата за безопасното изграждане и експлоатация на водоснабдителните и канализационни съоръжения.

(8) Да гарантира чрез своите проекти опазването на околната среда. С особено голямо внимание трябва да се подхожда към т.нар. екологични строежи-пречиствателни станции за питейни, технологични или битови отпадъчни води, канализационни мрежи и съоръжения, водохвращения и депа за твърди битови отпадъци.

(9) Да съблюдава етичните норми при проектирането като не изработва проекти извън своята образователна и професионална компетентност. Да познава основните принципи на авторското право и защитавайки своите права, да не нарушава тези на своите колеги. Да се съобразява с квалификационната характеристика на магистъра-инженер със специалност „Водоснабдяване и канализация”, издадена от УАСГ-гр.София.

(10) Да поддържа своята професионална подготовка в съответствие с техническия и научен напредък. Инженер-проектантът по водоснабдяване и канализация трябва да ползва съвременни софтуерни продукти, да прилага актуални и най-модерни строителни материали и технологии.

## ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

### ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОСТАНАЛИТЕ УЧАСТНИЦИ В ИЗГОТВЯНЕТО НА УСТРОЙСТВЕНИ СХЕМИ, ПЛАНОВЕ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ

Чл.14 (1) В деловите си отношения с останалите участници в строително-инвестиционния процес Проектантът е длъжен да спазва договорните си отношения.

(2) Всяко изменение и допълнение към договора е валидно само , ако е в писмена форма и е подписано двустранно.

(3) Всички съобщения и уведомления между страните в договора трябва да бъдат в писмен вид.

(4) Адресите и телефоните за кореспонденция се записват в договора и тяхната промяна задължително се свежда до знанието на контрагента.

(5) По презумция, Проектантът се задължава да не разпространява информация за другите участници в инвестиционния процес, станала известна при съвместната им работа.

(6) Когато Проектантът управлява проектантско бюро, в което работят служители на трудов договор, той стриктно спазва Кодекса на труда и всички нормативни документи, касаещи трудовото законодателство.

## ГЛАВА ПЕТА

### ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОЕКТНАТА ДОКУМЕНТАЦИЯ

Чл. 15. Проектната документация се изработва в обем и съдържание за отделните стадии (фази) на проекта съобразно *Приложение №4*.

## ГЛАВА ШЕСТА

### ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА ПРОЕКТАНТИТЕ ЗА ВКЛЮЧВАНЕТО ИМ В РЕГИСТРИТЕ ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ (*Правила – за секция ВС – приложение №5*)

Чл. 16. Знания – доказват се с диплом от висше училище .

Чл. 17. Опит – доказват се с продължителност на професионалния стаж в сферата на инвестиционното проектиране

Чл. 18. Компетенции – доказват се с участие в проектиране на конкретни обекти и референции.

Чл. 19. Стаж за приспособяване и изпит за признаване на професионална квалификация.

Чл. 20. Продължаващо обучение.

**ГЛАВА СЕДМА**  
**ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

§ 1. По смисъла на тези правила/този кодекс:

**1. Анализ на риска** е процес, който се състои от три взаимносвързани елемента – оценка на риска, управление на риска и обмен на информация за риска.

**2. Възложител** на проект (план, програма) е лицето, който инициира разработването на проекта (плана, програмата).

**Длъжност** е съвкупност от функции и задачи, които едно лице изпълнява на работното си място

**3. Добра практика** е системата от основни (професионални, технологични) правила за работа, които се прилагат при проектирането, с оглед да се сведат до приемлив минимум (рисковете от) нарушаване на съществените изисквания при строежите.. Добрата практика се основава на принципите на устойчивото развитие.

**4. Документ** е информацията и нейният носител.

**5. Инвеститор** е собственикът на имот, лице, на което е учредено право на строеж в чужд имот, или обществен орган, който инициира инвестиционното предложение, кандидатстващо за издаване на виза за проектиране.

**6. Инвестиционен проект** - който е предназначен за строителство на обекти (за реализация на дълготрайни материални активи – строежи, по смисъла на ЗУТ).

**7. Инвестиционно предложение** са предварителните (прединвестиционните) проучвания или заданието за проектиране във връзка с искане за инвестиционно проектиране за ново строителство, дейност или технологии, както и същественото изменение на дадена дейност...

**Компетентен орган** е всеки орган, оправомощен да взема решения по издаване или признаване на документи за професионални квалификации или други документи за достъп или за упражняване на професия.

**9. Ландшафт** е територия, специфичният облик и елементите на които са възникнали като резултат на действия и взаимодействия между природни и/или човешки фактори.

**10. Надзор** е задълбочено наблюдение, на дейностите на един или повече обекти.

**11. Недобросъвестна практика** е предоставяне на проектантска услуга от лице без необходимата квалификация или професионална правоспособност, на цена по ниска от себестойността на услугата или по начин, който уврежда или може да увреди интересите на конкурентите и потребителите.

**13. Обект** – условно наименование на самостоятелен строеж/реална част от строеж с определено местоположение, самостоятелно функционално предназначение и идентификатор по Закона за кадастъра и имотния регистър.

**14. Общи мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура** – съоръженията и мрежите в урбанизираните територии до общите контролно-измервателни уреди в недвижимите имоти.

**16. Организация** е компания, дружество, предприятие, орган на властта или институция с определен статут в частното или публичното право, която има своя функция и административна структура.

**17. Планове и програми** са планове, програми, стратегии и други подобни документи, както и техни изменения, които:

- се изискват от законови, административни и други разпоредби;
- са предмет на подготовка и/или приемане от публичен орган на национално, регионално или местно равнище или които се подготвят от даден орган за приемане чрез одобрена от (Министерски съвет или НС) процедура.

**18. Правилата** се отнасят до проектирането ... , състоянието и поддържането на сградите, помещенията, машините, апаратите и техническите съоръжения..., обучението на персонала, системите за проследяване и контрол за качеството на технологичния процес, воденето на документация.

**19. Правоспособност** – признато притежаване на задължителен обем от професионални компетенции, въз основа на определено образование и опит, което дава право за упражняване на конкретни дейности.

**20. Програма** е система от процедури и присъщите им документи.

**21. Продукт** - резултатът от даден процес;

**22. Проект** – съвкупност от документи, съставени по определена номенклатура, в които е записан резултатът от проектирането - крайното описание за реализация на обекта в определени условия.

**23. Проектант** е физическо лице, притежаващо диплома от акредитирано висше училище с квалификация “архитект”, “строителен инженер” или “инженер” с образователно-квалификационна степен “бакалавър” или “магистър”, вписано в съответния регистър на КАБ или КИИП, както и на лице с призната проектантска правоспособност при условията и по реда на чл.10 и 11 на ЗКАИИП, което има право да изработва устройствени схеми, планове и инвестиционни проекти в съответствие с придабитата правоспособност.

**24. Проектантско бюро** е сграда или част от сграда, в която проектант/и осъществява/т дейността си.

Всяка организационна структура, вписана в регистъра на КИИП по чл. 8 на ЗКАИИП от проектант или екип от проектанти, в която се извършва проектиране.

**25. Проектантско дружество** е сдружение по чл. 357 – 364 от ЗЗД между проектанти, осъществяващи дейността си на свободна практика или регистрирани като търговци, които обединяват дейността си въз основа на договор, регистриран в съответната камара.

**26. Проектиране** - процес на преобразуване на началното описание на обект в крайно описание, необходимо и достатъчно за реализиране на обекта при определени условия (БДС 16309-85).

**27. Проектно решение** – Описание на обекта на проектирането или на неговите съставни части, необходимо и достатъчно за определяне на по-натъшните насоки на проектирането или на неговото завършване.

**Професионална квалификация** е мярка за степента на владение на знания, умения и професионално значими качества, придобити чрез обучение или трудов опит.

**Професионални компетенции** са качества на личността, формирани на основата на придобити знания и умения, които способстват за проявяване на инициатива, за работа в екип и за качествено упражняване на определена професия според държавните образователни изисквания за пр

**Професия** е съвкупност от длъжности, чиито основни функции и задачи се характеризират с висока степен на сходство.

**28. Процедура** е установен начин за изпълнение на дейност или на процес.

**29. Процес** – съвкупност от взаимосвързани/зависими дейности, които превръщат ресурсите/входните данни в резултат

**30. Свободна практика** е упражняването на дейност от проектант, вписан в регистъра по Закона за регистър БУЛСТАТ.

**31. Система** е съвкупност от взаимосвързани или взаимодействащи си елементи.

**32. Стадий (фаза)** на проектирането условно отделена част от проектирането, в резултат на която се намира проектно

решение, необходимо и достатъчно за разглеждане, утвърждаване и вземане на решение за продължаване на проектирането.

**33. Стандарт** - документ, създаден с консенсус и одобрен от признат орган, който определя за общо и повтарящо се прилагане на правила, насоки и характеристики за дейности или техните резултати за постигане на оптимален ред в дадена съвкупност от обстоятелства;

**Степен на професионална квалификация** е обемът и съдържанието на професионални компетенции и необходимите за тяхното формиране общообразователни знания и умения.

**34. Строежи** – надземни, полуподземни, подземни и подводни сгради, постройки, пристройки, надстройки, огради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура,

благоустройствени и спортни съоръжения, както и техните основни ремонти, реконструкции и преустройства с и без промяна на предназначението.

**35. Структурата** включва стандартите за устройството, ресурсите, съоръжаването, персонала, професионалната компетентност и обхвата на проектантски услуги за отделните нива на право на самостоятелно проектиране.

**36. Техническа инфраструктура** – система от сгради, съоръжения и линейни инженерни мрежи на транспорта, водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, газоснабдяването, далекосъобщенията, хидромелиорациите, геозащитата и третирането на отпадъците.

**Внимание! – следва да се актуализира към датата на издаването**

приложение № 1

№	<b>Закони и правилници за приложението им</b>
	Закон за авторското право и сродните му права (обн., ДВ, бр. 56 от 1993 г.; изм., бр. 63 от 1994 г., бр. 10 от 1998 г., бр. 28 от 2000 г., бр. 77 от 2002 г., бр. 28, 43, 74, 99 и 105 от 2005 г.)
	<u>Закон за административно-териториалното устройство на Република България</u> (обн., ДВ, бр. 63 от 1995 г.; Решение № 8 на КС от 1996 г. - бр. 51 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 27, 33 и 154 от 1998 г., бр. 10 и 69 от 1999 г., бр. 57 от 2000 г., бр. 67 и 80 от 2003 г. и бр. 46 от 2005 г.)
	<u>Закон за водите</u> (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г.)
	Закон за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г., бр. 29 и 78 от 2000 г., бр. 77, 79 и 99 от 2002 г. и бр. 16 и 107 от 2003 г., бр. 72 и 105 от 2005 г.)
	Правилник за прилагане на Закона за горите, приет с ПМС 80/1998 г. (обн., ДВ, бр. 41 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 74 и 79 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 31, 48 и 101 от 2003 г., бр. 39 от 2004 г. и бр. 98 от 2005 г.)
	Закон за защита от шума в околната среда (ДВ, бр. 74 от 2005 г.)
	Закон за защитените територии (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм., бр. 98 от 1999 г., бр. 28, 48 и 78 от 2000 г., бр. 23, 77 и 91 от 2002 г., бр. 28 и 94 от 2005 г.)
	Закон за здравословни и безопасни условия на труд (обн., ДВ, бр. 124 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 86 от 1999 г., бр. 64 и 92 от 2000 г., бр. 25 и 111 от 2001 г., бр. 18 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г. и бр. 76 от 2005 г.)
	Закон за кадастъра и имотния регистър (обн., ДВ, бр. 34 от 2000 г.; изм., бр. 45 и 99 от 2002 г., бр. 36 от 2004 г., бр. 39 и 105 от 2005 г.)
	Закон за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране (обн., ДВ, бр. 20 от 2003 г.; изм., бр. 65 от 2003 г., бр. 77 от 2005 г.)
	Закон за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г.)
	Закон за обществените поръчки (обн., ДВ, бр. 28 от 2004 г.; изм., бр. 53 от 2004 г., бр. 31, 34 и 105 от 2005 г.)
	Правилник за прилагане на Закона за обществените поръчки, приет с ПМС № 250 от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 84 от 2004 г.; попр., бр. 93 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 59 от 2005 г.)
	Закон за опазване на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 35 от 1996 г.; изм., бр. 14 и 26 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г. и бр. 112 от 2003 г.)
	Правилник за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи, приет с ПМС № 240 от 1996 г. (обн., ДВ, бр. 84 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 100 от 1997 г., бр. 14, 48 и 63 от 2000 г., бр. 41 и 66 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г. и бр. 41 от 2004 г.)
	Закон за техническите изисквания към продуктите (обн., ДВ, бр. 86 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 93 от 2002 г., бр. 18 и 107 от 2003 г., бр. 45, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г.) <u>тративния съд - град София</u> ".
	Закон за управление на отпадъците (обн., ДВ, бр. 86 от 2003 г.; изм., бр. 70 от 2004 г., бр. 77, 87, 88, 95 и 105 от 2005 г.)
	Закон за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 41 и 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65 и 107 от 2003 г., бр. 36 и 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95, 103 и 105 от 2005 г.)



Внимание! – следва да се актуализира към датата на издаването

приложение № 2

**СПИСЪК**

**НА ДЕЙСТВАЩАТА НОРМАТИВНА УРЕДБА ПО РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА, ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР, ПРОЕКТИРАНЕ, ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОНТРОЛ НА СТРОИТЕЛСТВОТО**

	<b>I. РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ</b>
1.	Решение № 44 на Министерския съвет от 2005 г. за определяне на обекти с национално значение (ДВ, бр. 11 от 2005 г.)
	<b>II. ПРОЕКТАНТСКА И ТЕХНИЧЕСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ</b>
1.	Наредба за условията и реда за признаване на правоспособност в областта на устройственото планиране и инвестиционното проектиране на лица с професионална квалификация “архитект”, съответно “инженер”, придобита в държава – членка на Европейския съюз, на Европейското икономическо пространство, в Швейцария и в трети държави, приета с ПМС № 219 от 2005 г. (ДВ, бр. 85 от 2005 г.)
2.	Наредба за условията и реда за задължително застраховане в проектирането и строителството, приета с ПМС № 38 от 2004 г. (ДВ, бр. 17 от 2004 г.); публ., Бюлетин “Строителство и архитектура” (БСА), бр. 3 от 2004 г.
3.	Наредба № 1 от 2004 г. на КИИП за определяне на минимални цени в инженерното инвестиционно проектиране (ДВ, бр. 49 от 2004 г.)
4.	Наредба № 1 от 2004 г. на КАБ за определяне на минимални цени в устройственото планиране и инвестиционното проектиране (ДВ, бр. 68 от 2004 г.)
	<b>III. СОБСТВЕНОСТ. КОНЦЕСИИ</b>
1.	Заповед № РД-46-494 от 22.VIII.2003 г. на МЗГ и заповед № РД-02-14-454 от 22.VIII.2003 г. на МРРБ за определяне на технически изисквания и условия за контрол към плановите по § 4к, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на ЗСПЗЗ (ДВ, бр. 83 от 2003 г.); публ., БСА, бр. 8 от 2003 г.
2.	Заповед № РД-46-495 от 22.VIII.2003 г. на МЗГ и заповед № РД-02-14-455 от 22.VIII.2003 г. на МРРБ за определяне на технически изисквания за определяне на застроените и прилежащите площи на сградите и съоръженията от имуществото на организациите по § 12 от преходните и заключителните разпоредби на ЗСПЗЗ (ДВ, бр. 97 от 2003 г.), публ., БСА, бр. 8 от 2003 г.
3.	Заповед № РД-02-14-461 от 26.VIII.2003 г. на МРРБ за определяне на технически изисквания за издаване на удостоверения и скици по чл. 13, ал. 5 и 6 и технически изисквания за изработване и условия за приемане и контрол на помощните планове по чл. 13а, ал. 1 и 2 ППЗСПЗЗ (ДВ, бр. 83 от 2003 г.); публ., БСА, бр. 8 от 2003 г.
	<b>IV. ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ</b>
1.	Наредба за водене на Регистъра за обществени поръчки (ДВ, бр. 89 от 2000 г.)
2.	Наредба за възлагане на малки обществени поръчки, приета с ПМС № 249 от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 84 от 2004 г.; попр., бр. 93 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 59 от 2005 г.)
	<b>V. ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР</b>
1.	Наредба № 3 от 2001 г. за водене и съхраняване на регистъра на лицата, правоспособни да извършват дейности по кадастъра (ДВ, бр. 19 от 2001 г.); публ., БСА, бр. 4 от 2001 г.
2.	Наредба № 15 от 2001 г. за структурата и съдържанието на идентификатора на недвижимите имоти в кадастъра (ДВ, бр. 71 от 2001 г.); публ., БСА, бр. 3 - 4 от 2002 г.
3.	Наредба № 19 от 2001 г. за контрол и приемане на кадастралната карта и кадастралните регистри (ДВ, бр. 2 от 2002 г.); публ., БСА, бр. 3 - 4 от 2002 г.
4.	Наредба № 5 от 1999 г. за структурата на запис в цифров вид на кадастралните планове и карти, регулационните планове и плановите на почвените категории (ДВ, бр. 56 от 1999 г.)
5.	Условни знаци за едромасщабни топографски карти в мащаб 1:10000, 1:5000 и 1:2000 (1993 г.)
6.	Инструкция и условни знаци за изработване и поддържане на планове на подземни проводи и съоръжения (в сила от 1.I.1984 г.)
7.	Инструкция за трасиране на строителни мрежи (в сила от 1.VII.1980 г.)
8.	Условни знаци за кадастрални планове на населени места и незастроени терени в мащаби 1:1000 и 1:500 (1993 г.)
	<b>VI. ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОДУКТИТЕ. ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО</b>
1.	Наредба за съществения изисквания и оценяване съответствието на строителните продукти

**НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА СЕКЦИЯ „ВОДНО СТРОИТЕЛСТВО”**  
**КОДЕКС ЗА ДОБРА ПРОЕКТАНТСКА ПРАКТИКА**

	(НСИОССП), приета с ПМС № 230 от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 93 от 2000 г. - в сила от 14.XI.2001 г.; изм. и доп., бр. 75 от 2001 г., бр. 115 от 2002 г., бр. 109 от 2003 г. и бр. 105 от 2005 г.); публ. без посл. изм., БСА, бр. 10 от 2003 г.
2.	Ръководства по прилагане на НСИОССП, одобрени със Заповед № РД-02-14-99 от 2.III.2005 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството (публ., БСА, бр. 7 от 2005 г.)
3.	Заповед № РД-02-14-749 от 10.XII.2003 г. на МРРБ за утвърждаване на Номенклатура на видовете продукти и системите за оценяването им от приложение № 1 към чл. 1, ал. 2 “Групи строителни продукти” от НСИОССП (ДВ, бр. 109 от 2003 г. - неофициален раздел); публ., БСА, бр. 10 от 2003 г.
4.	Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито, по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха, приета с ПМС №22 от 2004 г. (ДВ, бр. 11 от 2004 г.)
5.	Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на съоръженията под налягане, приета с ПМС № 204 от 2002 г. (ДВ, бр. 87 от 2002 г.)
<b>VII. УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА</b>	
1.	Наредба № 16 от 2004 г. за сервитутите на енергийните обекти (ДВ, бр. 88 от 2004 г.)
2.	Наредба № 7 от 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони (обн., ДВ, бр. 3 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 10 от 2005 г.; Решение № 653 на ВАС от 2005 г. – бр. 11 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2005 г.; Решение № 7028 на ВАС от 2005 г. – бр. 63 от 2005 г.); публ. без изм. и доп., БСА, бр. 11 от 2003 г.; изм. и доп., публ., БСА, бр. 3 от 2005 г.
3.	Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.); публ., БСА, бр. 5 от 2001 г.
4.	Наредба № 8 от 2001 г. за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове (обн., ДВ, бр. 57 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 68 от 2004 г. и бр. 51 от 2005 г.)
5.	Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии, приета с ПМС № 7 от 2000 г. (ДВ, бр. 13 от 2000 г.)
6.	Наредба № 18 от 1999 г. за нормативи за строителство в горите и земите от горския фонд (ДВ, бр. 89 от 1999 г.); публ., БСА, бр. 4 от 2000 г.
7.	Наредба № 2 от 1998 г. за застрояване в земеделските земи (ДВ, бр. 48 от 1998 г.); публ., БСА, бр. 5 от 1998 г.
8.	Наредба № 26 от 1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт (обн., ДВ, бр. 89 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2002 г.); публ., БСА, бр. 7 от 2002 г.
9.	Наредба № 1 от 1993 г. за опазване на озеленените площи и декоративната растителност (ДВ, бр. 26 от 1993 г.)
<b>VIII. ЖИЛИЩНИ И ОБЩЕСТВЕНООБСЛУЖВАЩИ СГРАДИ</b>	
1.	Наредба № 29 от 1999 г. за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ, диспансерите и домовете за медико-социални грижи (обн., ДВ, бр. 108 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 80 от 2000 г., бр. 61 от 2001 г. и бр. 99 от 2003 г.)
2.	Наредба № 2 от 1994 г. за проектиране на заведения за социални грижи (ДВ, бр. 74 от 1994 г.); публ. заедно с приложенията, БСА, бр. 4 - 5 от 1994 г.
5.	Наредба за сигурността на спортните обекти и мерките срещу насилието и лошото поведение на зрители преди, по време и след провеждане на спортни прояви, организирани на стадиони и в спортни сгради, приета с ПМС № 173 от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 74 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 74 и 101 от 2002 г. и бр. 89 от 2005 г.)
6.	Норми за проектиране на профилакториуми (публ., БСА, бр. 1 - 2 от 1990 г.)
7.	Норми за проектиране на психиатрични болници (публ., БСА, бр. 2 - 3 от 1989 г.)
8.	Норми за проектиране на общежития (публ., БСА, бр. 2 - 3 от 1989 г.)
9.	Норми за проектиране на спортни сгради и съоръжения (публ. в “Нормативна база на проектирането и строителството” - специализирано издание на КТСУ ( 1989 г.).
10.	Норми за проектиране на детски и учебно-възпитателни заведения (публ., БСА, кн.2 от 1988 г.)
11.	Норми за проектиране на обществени тоалетни с неограничен достъп (публ., БСА, бр.11 от 1988 г.)
12.	Норми за проектиране на балнеосанаториални комплекси и балнеосанаториуми (публ., БСА, бр. 4 от 1987 г.)
13.	Норми за проектиране на болнични заведения от общ тип и амбулаторно-поликлинични заведения (публ., БСА, бр. 7 от 1987 г.)
14.	Норми за проектиране на кина (публ., БСА, кн. 12 от 1987 г.)



**НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА СЕКЦИЯ „ВОДНО СТРОИТЕЛСТВО“**  
**КОДЕКС ЗА ДОБРА ПРОЕКТАНТСКА ПРАКТИКА**

15	Норми за проектиране на обществено-културни клубове (публ., БСА, бр. 7 от 1986 г.)
16	Норми за проектиране на читалища (публ., БСА, кн. 11 от 1984 г.)
17	Норми за проектиране на административни сгради (публ., БСА, кн. 8 от 1981 г.; изм. и доп., кн. 3 - 4 от 1985 г.; отменена таблица 24 към т.4.12, ДВ, бр. 69 от 1986 г.; публ., БСА, бр. 6 от 1986 г.)
18	“Сгради и комплекси за граждански обреди. Норми за проектиране” (публ., БСА, кн. 8 от 1983 г.)
19	Норми за проектиране на приемни сгради на транспорта - част "Автогари" (публ., БСА, кн. 11 от 1982 г.)
20	“Средни общообразователни училища. Норми за проектиране. Част I” (утвърдени със Заповед № РД-02-14-594 от 31.X.1995 г. на министъра на териториалното развитие и строителството и Заповед № РД-14-107 от 15.XI.1995 г. на министъра на образованието, науката и технологиите) - публ. в издание на Министерството на образованието, науката и технологиите - управление “Инвестиционна политика”, С., 1996
21	“Единни средни политехнически училища. Норми за проектиране. Част първа “Единни средни политехнически училища I степен” (публ., БСА, кн. 7 от 1983 г.; отменени в частта за средните общообразователни училища със “Средни общообразователни училища. Норми за проектиране. Част I”)
22	Норми за проектиране на сгради за битови услуги на населението (публ., БСА, кн. 6 - 7 от 1981 г.; отменена таблица 5 към т. 2.20 (ДВ, бр. 69 от 1986 г.)
23	Норми и правила за проектиране на търговски магазини (публ., БСА, кн. 10/1966 г.; изм., ДВ, бр. 3/1996 г.)
24	Норми и правила за проектиране на заведения за обществено хранене (публ., БСА, бр. 2 от 1962 г.; изм., ДВ, бр. 3 от 1996 г.)
25	Норми и правила за проектиране на санитарните помещения в жилищни и обществени сгради (не са в сила за жилищни сгради и за обществени тоалетни с неограничен достъп), публ., БСА, бр. 8 от 1967 г.; отмяна на части (ДВ, бр. 6 от 1989 г.); публ., БСА, бр. 11 от 1988 г.
<b>IX. ПРОИЗВОДСТВЕНИ СГРАДИ И СЪОРЪЖЕНИЯ</b>	
1	Норми за проектиране на хидромелиоративни системи (“Библиотека на проектанта”, бр. 64 от 1991 г. - специализирано издание на ИПП “Водпроект”)
2	Норми за проектиране на генерални планове за животновъдни и птицевъдни комплекси (публ., БСА, бр. 3 от 1986 г.)
3	Норми за проектиране на животновъдни и птицевъдни сгради (публ., БСА, бр. 3 от 1986 г.)
4	Норми за проектиране на хидротехнически съоръжения. Основни положения (публ., БСА, кн. 11 от 1985 г.)
5	Складове с общо предназначение. Норми за проектиране (публ., БСА, кн. 7 от 1984 г.)
6	Оранжерии. Норми за проектиране (публ., БСА, кн. 12 от 1979 г.)
7	Правилник за изпълнение и приемане на магистрални тръбопроводи (публ., БСА, кн. 6 от 1984 г.)
8	ПИПСМР - Раздел “Хидротехнически съоръжения” (публ., БСА, кн. 3 - 4 от 1969 г.; изм. и доп., кн. 1 - 2 от 1975 г.)
9	Правила за приемане на хидромелиоративни системи и съоръжения (публ., БСА, бр. 12 от 1987 г.)
<b>X. НАДЕЖНОСТ НА СТРОИТЕЛНИТЕ КОНСТРУКЦИИ</b>	
1.	Наредба № 3 от 2004 г. за основните положения за проектиране на конструкциите на строежите и за въздействията върху тях (обн., ДВ, бр. 92 от 2004 г.; попр., бр. 98 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 33 от 2005 г.); публ. без изм. и доп., БСА, бр. 10 от 2004 г.; изм. и доп., публ., БСА, бр. 5 от 2005 г.)
2.	Наредба № 1 от 1996 г. за проектиране на плоско фундиране (ДВ, бр. 85 от 1996 г.) и Норми за проектиране на плоско фундиране; публ., БСА, бр. 10 от 1996 г.
3.	Наредба № 3 от 1994 г. за контрол и приемане на бетонни и стоманобетонни конструкции (обн., ДВ, бр. 97 от 1994 г.; изм., бр. 53 от 1999 г.) и Правила за контрол и приемане на бетонни и стоманобетонни конструкции; публ., БСА, бр. 11 от 1999 г.
4	Норми за натоварвания и въздействия на хидротехнически съоръжения от вълни, лед и плавателни съдове (публ. в “Нормативна база на проектирането и строителството” - специализирано издание на КТСУ, 1988)
5.	Норми за проектиране на фундаменти, подложени на динамични товари от машини (публ., БСА, бр. 2 и 4 от 1986 г.; попр., бр. 7 от 1986 г.)
6.	Норми за проектиране на бетонни и стоманобетонни конструкции (обн., ДВ, бр. 17 от 1987 г.; изм. № 2, ДВ, бр. 17 от 1993 г., изм. № 3, ДВ, бр. 3 от 1996 г. и изм. № 4, ДВ, бр. 49 от 1999 г.), публ. в “Нормативна база на проектирането и строителството”, 1988; измененията на нормите са публикувани в БСА, бр. 1 от 1993 г. и бр. 8 от 1996 г.; актуализирана редакция, БСА, бр. 6 - 8 от 1999 г.
7.	Норми за проектиране на подпорни стени (публ., БСА, бр. 10 от 1986 г.; изм., бр. 8 от 1990 г.)
8.	Норми за проектиране на бетонни и стоманобетонни конструкции за хидротехнически съоръжения (публ., БСА, кн. 1 от 1989 г.; изм., кн. 8 от 1991 г.)

**НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА СЕКЦИЯ „ВОДНО СТРОИТЕЛСТВО”**  
**КОДЕКС ЗА ДОБРА ПРОЕКТАНТСКА ПРАКТИКА**

9.	Норми за проектиране на стоманени конструкции (публ. в брошура на КТСУ, С., 1987)
10	Норми за проектиране на зидани конструкции (публ., БСА, кн. 12 от 1985 г.; изм., ДВ, бр. 110 от 1998 г.); актуализирана редакция, БСА, бр. 9 - 10 от 1998 г.
11	Норми за проектиране на дървени конструкции (публ., БСА, бр. 5 - 6 от 1990 г.)
12	Защитни съоръжения на гражданската отбрана. Норми за проектиране (публ., БСА, кн. 5 - 6 от 1983 г.; изм., кн. 3 - 4 от 1985 г.)
13	Правила за приемане на земни работи и земни съоръжения (публ., БСА, бр. 6 от 1988 г.)
14	Правилник за приемане на земната основа и на фундаменти (публ., БСА, бр. 6 от 1985 г.)
15	Правилник за изпълнение и приемане на зидани конструкции (публ., БСА, кн. 5 от 1984 г.)
<b>XI. ВОДНИ РЕСУРСИ, ОБЕКТИ, СИСТЕМИ И СЪОРЪЖЕНИЯ. ВОДОПОЛЗВАНЕ</b>	
1.	Наредба № 2 от 2005 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на водоснабдителни системи (ДВ, бр. 34 от 2005 г.); публ., БСА, бр. 6 от 2005 г.
2.	Наредба № 4 от 2005 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на сградни водопроводни и канализационни инсталации (обн., ДВ, бр. 53 от 2005 г.; попр., бр. 56 от 2005 г., публ., БСА, бр. 9 от 2005 г.)
3.	Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, приета с ПМС № 178 от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 68 от 2004 г.; изм., бр. 22 от 2005 г.)
4.	Наредба № 4 от 2004 г. за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните системи (обн., ДВ, бр. 88 от 2004 г.; попр., бр. 93 от 2004 г.; Решение № 3887 на ВАС от 2005 г. - бр. 41 от 2005 г.); публ., БСА, бр. 6 от 2005 г.
5.	Наредба № 13 от 2004 г. за условията и реда за осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях (ДВ, бр. 17 от 2004 г.); публ., БСА, бр. 3 от 2004 г.
6.	Наредба № 11 от 2002 г. за качеството на водите за къпане (ДВ, бр. 25 от 2002 г.)
7.	Наредба № 12 от 2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (ДВ, бр. 63 от 2002 г.)
8.	Наредба № 8 от 2001 г. за качеството на крайбрежните морски води (ДВ, бр. 10 от 2001 г.)
9.	Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ, бр. 30 от 2001 г.)
10	Наредба № 10 от 2001 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване (ДВ, бр. 66 от 2001 г.)
11	Наредба за изискванията за опазване на почвите при употреба на утайки от пречистването на отпадъчни води за нуждите на земеделието, приета с ПМС № 262 от 2000 г. (ДВ, бр. 101 от 2000 г.)
12	Наредба № 1 от 2000 г. за проучването, ползването и опазването на подземните води (обн., ДВ, бр. 57 от 2000 г.; попр., бр. 64 от 2000 г.)
13	Наредба № 6 от 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти (обн., ДВ, бр. 97 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 24 от 2004 г.)
14	Наредба № 3 от 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (ДВ, бр. 88 от 2000 г.); публ., БСА, бр. 10 от 2000 г.
15	Наредба № 7 от 2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места (ДВ, бр. 98 от 2000 г.)
16	Правилник за правилна и безопасна експлоатация и поддържане на съоръженията от хидромелиоративната инфраструктура (ДВ, бр. 97 от 2004 г.)
17	Норми за проектиране на канализационни системи (публ., БСА, бр. 9 и 10 от 1989 г.; изм., бр. 1 от 1993 г.)
18	Норми за проектиране на насипни язовирни стени (публ., БСА, бр. 1 и 6 от 1986 г.)
<b>XII. ЗАЩИТА ОТ ШУМ. ВИДОВЕ ИЗОЛАЦИИ</b>	
1.	Наредба № 6 от 2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на шум (ДВ, бр. 70 от 2005 г.)
2.	Наредба № 4 от 1999 г. за защита от шум на територията на населените места (ДВ, бр. 41 от 1999 г.)
3.	Норми за проектиране на защитата от шум; публ., БСА, бр. 4 - 5 от 1999 г.
4.	Правила за приемане на звукоизолационни работи в сградите (публ., БСА, бр. 11 от 1988 г.; изм. № 1, ДВ, бр. 39 от 1999 г.; публ., БСА, бр. 4 - 5 от 1999 г.)
5.	Защита на строителните конструкции от корозия. Норми и правила за проектиране (публ., БСА, кн. 8 от 1980 г.; изм., кн. 10 от 1993 г.)

**НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА СЕКЦИЯ „ВОДНО СТРОИТЕЛСТВО“**  
**КОДЕКС ЗА ДОБРА ПРОЕКТАНТСКА ПРАКТИКА**

6.	Правилник за изпълнение на защита от корозия на строителните конструкции и съоръжения (публ., БСА, кн. 1 от 1982 г.; изм. и доп., кн. 2 от 1984 г. и кн. 6 от 1988 г.)
7.	Правила за приемане на хидроизолации, пароизолации и топлоизолации в строителството (публ., БСА, бр. 3 от 1986 г.)
<b>XIII. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА</b>	
1.	Наредба № 8 от 1999 г. за правила и норми за разполагане на технически проводни и съоръжения в населени места (ДВ, бр. 72 от 1999 г.); публ., БСА, бр. 1 от 2000 г.
2.	Норми и правила за проектиране на колектори за инженерни проводни и съоръжения в населени места (публ., БСА, кн. 9 - 10 от 1975 г.; изм., кн. 7 от 1980 г.)
3.	Норми за проектиране на пътни и железопътни мостове и водостоци: Част I “Основни положения”; Част II “Натоварвания и въздействия”; Част III “Земна основа и фундиране” (публ. в “Норм.база на проектирането и строителството 1989); Част пета “Стоманени конструкции” (публ. също там 1990 )
4.	Инструкция за оразмеряване на бетонни пътни настилки (публ., БСА, кн. 12 от 1979 г.)
<b>XIV. СТРОИТЕЛЕН ПРОЦЕС И СТРОИТЕЛЕН НАДЗОР</b>	
1.	Наредба № 1 от 2003 г. за номенклатурата на видовете строежи (ДВ, бр. 72 от 2003 г.); публ., БСА, бр. 5 от 2003 г.
2.	Наредба № 2 от 2003 г. за въвеждане в експлоатация на строежите в Република България и минимални гаранционни срокове за изпълнени строителни и монтажни работи, съоръжения и строителни обекти (обн., ДВ, бр. 72 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 49 от 2005 г.)
3.	Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (обн., ДВ, бр. 72 от 2003 г.; изм., бр. 37 от 2004 г.)
4.	Наредба № 10 от 2001 г. за регистрация на лицата, упражняващи технически контрол на конструктивната част на инвестиционните проекти (ДВ, бр.58 от 2001 г.); публ., БСА, бр.11 от 2001 г.
<b>XV. ОКОЛНА СРЕДА И ОТПАДЪЦИ</b>	
1.	Наредба № 1 от 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (ДВ,бр.64 от 2005 г.)
2.	Наредба № 7 от 2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (ДВ, бр. 81 от 2004 г.)
3.	Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии, приета с ПМС № 59 от 2003 г. (ДВ, бр. 25 от 2003 г.); публ., БСА, бр. 2 от 2003 г.
4.	Наредба № 2 от 2003 г. за реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда на националните, регионалните и областните планове и програми за развитие, устройствените планове и техните изменения (ДВ, бр. 24 от 2003 г.); публ., БСА, бр. 2 от 2003 г.
<b>XVI. ПОЖАРНА И ВЗРИВНА БЕЗОПАСНОСТ</b>	
1.	Наредба I-з-1971 г. за строително-технически правила и норми 05.06.2010 год.
2.	БДС EN 12845:2004+A2 „Стационарни пожарогасителни инсталации Автоматични спринклерни инсталации проектиране, монтиране и поддържане” – април 2009
<b>XVII. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД, БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ</b>	
1.	Наредба № 2 от 2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи (обн., ДВ, бр. 37 от 2004 г.; попр., бр. 98 от 2004 г.); публ., БСА, бр. 5 от 2004 г.
2.	Наредба № 3 от 2001 г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място (ДВ, бр. 46 от 2001 г.)
3.	Наредба № 7 от 1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване (обн., ДВ, бр. 88 от 1999 г.; изм., бр. 48 от 2000 г., бр. 43 от 2003 г., бр. 37 и 88 от 2004 г.)
4.	Наредба № 7 от 1998 г. за системите за физическа защита на строежите (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; попр., бр. 82 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 52 от 1999 г. и бр. 84 от 2000 г.; попр., бр. 93 от 2000 г.)
5.	Правилник по безопасността на труда при товаро-разтоварните работи (издание на МТСГ, 1972; изм. и доп., ИБТ на МТСГ, бр. 10 от 1981 г. и бр. 12 от 1995 г.)
<b>XVIII. САНИТАРНО-ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ</b>	
1.	Наредба № 7 от 2002 г. за хигиенните изисквания към предприятията, които произвеждат или търгуват с храни, и към условията за производство и търговия с качествени и безопасни храни (обн.,

	ДВ, бр. 40 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 59 от 2003 г.)
2.	Наредба № 17 от 2002 г. за ветеринарно-санитарните изисквания при производството и предлагането на пазара на месни продукти и други продукти от животински произход (обн., ДВ, бр. 49 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 79 от 2004 г.)
3.	Наредба № 10 от 2000 г. за ветеринарно-санитарните и хигиенните изисквания при производството и продажбата на рибни продукти (обн., ДВ, бр. 42 от 2000 г.; изм., бр. 97 и 99 от 2001 г.)
4.	Наредба № 30 от 2000 г. за ветеринарно-санитарните и хигиенните изисквания при добива на сурово мляко, изграждане и експлоатация на млекопреработвателни предприятия, производството и търговията с топлинно обработено мляко и млечни продукти (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 111 от 2002 г. и бр. 97 от 2004 г.)
5	Наредба № 15 от 1987 г. за хигиенните изисквания за бръснарските, фризьорските и козметичните салони (ДВ, бр. 77 от 1987 г.)
6.	Хигиенни норми № 0-64 за пределно допустимите нива на шума в жилищни и обществени сгради и жилищни райони (обн., ДВ, бр. 87 от 1972 г.; изм. и доп., бр. 16 от 1975 г.)
Забележки	Информация за действащата нормативна уредба се публикува в интернет страницата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството - <a href="http://www.mrrb.government.bg">www.mrrb.government.bg</a> .
	Българските стандарти (БДС) в областта на проектирането и строителството, както и стандартите, въвеждащи хармонизирани стандарти, се публикуват в официалния бюлетин на Държавната агенция за метрология и технически надзор.

Внимание! – следва да се актуализира към датата на издаването

приложение № 3

**АКРЕДИТИРАНИ ВИСШИ УЧИЛИЩА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

имащи отношение към подготовката на специалисти по "Водоснабдяване и канализация"

№	Висше училище	валидна до
1.	Университет по архитектура, строителство и геодезия – София	
2.	Академия на МВР – София	

ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИ (ПРЕДИНВЕСТИЦИОННИ) ПРОУЧВАНИЯ  
Част : ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ НА СГРАДИ

**А. Текстова част:**

1.    Обща част:
  - 1.1.  Основание за проучване;
  - 1.2.  Изясняване инвестиционното строително намерение;
  - 1.3.  Обхват на проучването;
  - 1.4.  Описание на архитектурно-пространственото решение и обособените зони в сградата;
  - 1.5.  Нормативни изисквания към отделните зони и ограничителни условия, съобразно предназначението им;
2.    Инженерни проучвания
  - 2.1.  Геоложки, хидрогеоложки и други в зависимост от местоположението, вида и спецификата на сградата;
  - 2.2.  Източници за водоснабдяване и необходимост от обработка на водата, съобразно технологичното предназначение на сградата. Становища и данни от експлоатационното дружество за свързване на сградните водопроводни инсталации с мрежите на инженерната инфраструктура;
  - 2.3.  Изясняване на възможностите и точките за заустване на формиращите се отпадъчни води от сградата. Проучване за категория на приемника на отпадъчните води и необходимостта от изграждане на локални пречиствателни съоръжения и други подобни;
  - 2.4.  Други специфични проучвания, в зависимост от вида и спецификата на строежа;
  - 2.5.  Систематизиране на събраните данни от проведеното проучване;
3.    Анализ и оценка на събраната информация от проучването.
4.    Хидравлични изчисления на сградните инсталации по водно количество и необходим минимален напор.
5.    Формулиране на мотивирани вариантни предложения за инвестиционните намерения.
6.    Технико-икономическа обосновка за целесъобразност и ефективност на предлаганите вариантни решения.

**Б. Графична част:**

1.    Изработване на картов материал (чертеж), показващ местоположението на строежа спрямо евентуалните източници за водоснабдяване, канализация, околните строежи и парцели.



**ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ИДЕЕН ПРОЕКТ**

**Част : ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ НА СГРАДИ**

**А. Текстова част:**

1.    Обща част:
  - 1.1.  Основание за проектиране;
  - 1.2.  Изходни данни и документи – техническо задание от Възложителя, скица виза за проектиране със специфичните ограничителни условия за строежа;
  - 1.3.  Становища и данни от експлоатационното дружество за свързване на строежа с прилежащата инженерна инфраструктура;
  - 1.4.  Геодезическа основа;
  - 1.5.  Архитектурен проект;
  - 1.6.  Технологичен проект;
  - 1.7.  Хидро-геоложки данни за площадката
  - 1.8.  Заснемане на съществуващо положение на място.
2.    Предмет на проекта, цели и задачи
3.    Нормативна база
4.    Параметри на сградите и площадката, в която се разполагат
5.    Проектни решения със
  - 5.1.  Схеми на питейно-битово, противопожарно и технологично водоснабдяване;
  - 5.2.  Схеми на сградните канализационни инсталации и площадкови ВиК мрежи и съоръжения
  - 5.3.  Технически решения по вариантни предложения за ВиК инсталациите
  - 5.4.  Инженерни изчисления по варианти за необходими водни количества, напори и съоръжения за тяхното нормално функциониране;
  - 5.5.  Инженерни изчисления по варианти за формиращите се количества на отпадъчните води, тяхното третиране и заустване в приемник;
  - 5.6.  Технико-икономическо сравнение на вариантите
6.    Формиране на предложение към Възложителя за разработване на оптимален вариант в следваща фаза на проекта

**Б. Графична част:**

1.    Изработване на картов материал (чертеж), показващ местоположението на строежа спрямо евентуалните източници за водоснабдяване, канализация, околните строежи и парцели – мащаб 1:1000.
2.    Ситуационен план – М 1:500.
3.    Разпределения на индивидуални нива от сградата – М 1:200;
4.    Изчислителни схеми за необходими напори на отделните инсталации;
5.    Други чертежи – мотивиращи проектното решение

**В. Други проектни части:**

1.    План за безопасност и здраве – по задание
2.    Пожарна безопасност - задължителна
3.    Инженерногеолошко и хидрогеолошко проучване – по задание
4.    Електро – по задание
5.    Временна организация на движението – по задание
6.    Геодезия – по задание

**ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ТЕХНИЧЕСКИ И РАБОТЕН ПРОЕКТ**  
**Част : ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ НА СГРАДИ**

**Тези проектни фази са изчерпателно записани в Наредба №4/21.05.2001 год. за обхват и съдържание на инвестиционните проекти и Проектантът трябва да се придържа към нея.**

Обемът на разработките по Наредба №4/2001г., се счита че съответстват на съществените изисквания към строежите, по чл.169 на ЗУТ, при условие, че са спазени изискванията на Наредба №4 от 17.юни 2005г. за проектиране, изграждане и експлоатация на сградни ВиК инсталации и:

1. Проектните решения са съобразени с конкретните изисквания на следните стандарти:
  - 1.1. БДС EN 806-1+A1 – Технически изисквания за сградните инсталации за питейна вода
  - 1.2. БДС EN 1508 – Водоснабдяване – изисквания към системите и съставните части на резервоарите за вода
  - 1.3. БДС EN 805 – Водоснабдяване – изисквания към системите и елементите извън сгради
  - 1.4. БДС EN 12056-2:2000 – проектиране и оразмеряване на сградни фекално-битови канализационни системи
  - 1.5. БДС EN 12056-3:2000 – проектиране и оразмеряване на сградни дъждовни канализационни системи
  - 1.6. БДС EN 12056-4:2000 – проектиране и оразмеряване на сградни канализационни помпени станции
  - 1.7. БДС EN 12056-1:2000 – общи положения и изисквания за изпълнение на канализационни системи в сгради
  - 1.8. БДС EN 12056-5:2000 – монтаж и изпитване, инструкции за експлоатация, поддържане и използване на сградни канализационни системи
  - 1.9. Наредба № I<sub>3</sub> – 1971 за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар
  - 1.10. БДС EN 671-1 – стационарни противопожарни системи с маркуч – част 1: Макари с полутвърд маркуч
  - 1.11. БДС EN 671-2 – стационарни противопожарни системи с маркуч – част 2: Системи с плосък маркуч
  - 1.12. БДС EN 12845:2004+A2 – стационарни пожарогасителни инсталации, автоматични спринклерни инсталации – проектиране, монтиране и поддържане
  - 1.13. БДС EN 12259-1+A1 – стационарни противопожарни системи, съставни части на спринклери и системи за разпръскване на вода – част 1: Спринклери

**Б. Други проектни части:**

1. План за безопасност и здраве – по задание
2. Пожарна безопасност - задължителна
3. Инженерногеоложко и хидрогеоложко проучване – по задание
4. Електро – по задание
5. Временна организация на движението – по задание
6. Геодезия – по задание

ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИ (ПРЕДИНВЕСТИЦИОННИ) ПРОУЧВАНИЯ  
Част : ВОДОСНАБДИТЕЛНИ / КАНАЛИЗАЦИОННИ МРЕЖИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

**А. Текстова част:**

1. Обща част:
  - 1.1. Цели на прединвестиционното проучване
  - 1.2. Информационна база
  - 1.3. Обхват на проекта
  - 1.4. Устройствени данни, включително предвиждания на специализираните схеми, придружаващи устройствените планове, ако са налични (по чл.108 на ЗУТ)
  - 1.5. Демографски данни
  - 1.6. Социално-икономически данни
  - 1.7. Климатични характеристики
  - 1.8. Хидроложки проучвания
  - 1.9. Инженерно-геоложки проучвания
  - 1.10. Геодезични данни
  - 1.11. Други данни и проучвания по преценка на възложителя и проектанта (Натура-2000, паметници на културата, природни резервати и др.)
2. Състояние на водоснабдителната / канализационна/ система
  - 2.1. Елементи на системата – източници /приемници/, главни проводни, съоръжения, мрежа – капацитет, състояние, оценка
  - 2.2. Водни количества
  - 2.3. Състояние и параметри на ПСПВ /ПСОВ/
3. Цели и обосновка на инвестиционните намерения.  
Изясняват се конкретните инвестиционни мероприятия.
4. Проучване за вариантни решения и технологично изпълнение на СМР.
5. Примерен (индикативен) график на вариантните решения за изпълнение на СМР.
6. Стойностна сметка на вариантните решения по окрупнени показатели.
7. Техничко-икономическо сравнение на вариантите по окрупнени (индикативни) показатели и параметри.
8. Социална и екологична целесъобразност.
9. Снимков материал.

**Б. Графична част:**

1. Регионален ситуационен план с нанесени защитени зони, влажни зони, резервати, културно-историческо наследство и т.н. М 1:5 000 до М 1:25 000
2. Общ устройствен план или специализираните схеми, придружаващи устройствените планове, (ако са налични) с нанесен обхвата на проекта
3. Общ ситуационен план М 1:1 000 до М 1:5 000.

**ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ИДЕЕН ПРОЕКТ**

**Част : ВОДОСНАБДИТЕЛНИ / КАНАЛИЗАЦИОННИ МРЕЖИ И СЪОРЪЖЕНИЯ**

**А. Текстова част:**

1.    Обща част:
  - 1.1. Цели на идейния проект
  - 1.2. Информационна база
  - 1.3. Обхват на проекта
  - 1.4. Устройствени данни
  - 1.5. Демографски данни
  - 1.6. Социално-икономически данни
  - 1.7. Климатични характеристики
  - 1.8. Хидроложки проучвания
  - 1.9. Инженерно-геоложки проучвания
  - 1.10. Геодезични данни
  - 1.11. Нивелетни планове
  - 1.12. Други данни и проучвания по преценка на възложителя и проектанта (Натура-2000, паметници на културата, природни резервати и др.)
2. Състояние на водоснабдителната / канализационна/ система
  - 2.1. Елементи на системата – източници /приемници/, главни проводни, съоръжения, мрежа – капацитет, състояние, оценка
  - 2.2. Водни количества
  - 2.3. Състояние и параметри на ПСПВ /ПСОВ/
3. Цели и обосновка на инвестиционните намерения.
  - 3.1. Изясняват се конкретните инвестиционни мероприятия. Проучване за вариантни решения.
  - 3.2. Ситуационно решение на вариантните решения.
  - 3.3. Нивелетно решение на вариантните решения.
  - 3.4. Хидравлично оразмеряване на вариантните решения – параметриране на мрежата и съоръженията, за доказване на вида, размера и техническите характеристики на елементите на съответната система.
  - 3.5. Конструктивно решение
4. Проучване за технологично изпълнение на СМР на вариантните решения.
5. Стойностна сметка на вариантните решения по окрупнени показатели.
6. График на вариантните решения за изпълнение на СМР.
7. Техничко-икономическо сравнение на вариантите.
6.    Социална и екологична целесъобразност.
7.    Генерална сметка , ако се изисква с техническото задание
8.    Снимков материал.

**Б. Графична част:**

1. Ситуационни планове М 1:500 до М 1:2000  
За всеки вариант с идентификация на собствеността, ако за обхвата на проекта или части от него няма действащ ПУП.
2. Планове с водни количества М 1:500 до М 1:2000, с нанесени кадастър и регулация.
3. Планове с водосбори за канализационни мрежи М 1:500 до М 1:2000, с нанесени кадастър и регулация

4. Надлъжен и напречен профил на главните клонове  $M_H$  1:100 до 1:200 и  $M_L$  1:500 до 1:2000.
5. Ситуационни планове за пътни връзки и ел.захранване с идентификация на собствеността, ако за обхвата на проекта или части от него няма действащ ПУП.  $M$  1:500 до  $M$  1:2000.

1. Индивидуални общоинформационни чертежи за съществените съоръжения по пътя на водата.

- Водохващания
- Резервоари /Водни кули/
- Дъждопреливници
- Задържателни резервоари
- Помпени станции
- Охранителни канали, отливни канали
- Приемници на отпадъчни води
- Други, по преценка на проектанта

#### **В. Други проектни части:**

1. План за безопасност и здраве – задължителна
2. Пожарна безопасност - задължителна
3. Инженерногеоложко и хидрогеоложко проучване – по задание
4. Електро – по задание
5. Временна организация на движението – по задание
6. Геодезия – по задание

ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ТЕХНИЧЕСКИ И РАБОТЕН ПРОЕКТ

Част : ВОДОСНАБДИТЕЛНИ / КАНАЛИЗАЦИОННИ МРЕЖИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Обемът и съдържанието на тези проектни фази са изчерпателно записани в Наредба №4/2001 год. и Проектантът трябва да се придържа към нея . Обемът на разработката , посочен в Наредба №4, трябва да се счита за минимално необходим.

**Други проектни части:**

1. План за безопасност и здраве – задължителна
2. Пожарна безопасност – задължителна
3. Временна организация на движението, възстановяване на пътна настилка– задължителна
4. Геодезия /парцеларни планове, координатен регистър на характерните точки/– задължителна
5. Инженерногеоложко и хидрогеоложко проучване – задължителна
6. Конструктивна, Пътна и други – при необходимост или по задание.



ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИ (ПРЕДИНВЕСТИЦИОННИ) ПРОУЧВАНИЯ  
Част : ТЕХНОЛОГИЧНА на ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ ЗА ПИТЕЙНА ВОДА

**А. Текстова част:**

1.Обща част:

1.1.Цели на прединвестиционното проучване

1.2.Информационна база

1.3.Обхват на проекта

1.4.Устройствени данни, включително предвиждания на специализираните схеми, придружаващи устройствените планове, ако са налични (по чл.108 на ЗУТ)

1.5.Демографски данни

1.6.Социално-икономически данни

1.7.Климатични характеристики

1.8.Хидроложки данни

1.9.Инженерно-геоложки проучвания

1.10.Геодезични данни

1.11.Други данни и проучвания по преценка на възложителя и проектанта (Натура-2000, паметници на културата, природни резервати и др.)

2.Водоизточник. Водни количества

3.Качества на суровата вода

4. Цели и обосновка на инвестиционните намерения.

Изясняват се конкретните инвестиционни мероприятия.

5. Проучване за вариантни решения и технологично изпълнение на СМР.

6. Примерен (индикативен) график на вариантните решения за изпълнение на СМР.

7. Стойностна сметка на вариантните решения по окрупнени показатели.

8. Техничко-икономическо сравнение на вариантите по окрупнени (индикативни) показатели и параметри.

9. Социална и екологична целесъобразност.

10. Снимков материал.

**Б. Графична част:**

1.Изработване на картов материал (чертеж), показващ местоположението на строежа спрямо евентуалните източници за водоснабдяване, канализация, околните строежи и парцели.

**ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ИДЕЕН ПРОЕКТ**

Част : ТЕХНОЛОГИЧНА на ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ ЗА ПИТЕЙНА ВОДА

**А. Текстова част:**

1. Обща част:
  - 1.1. Основание за проектиране;
  - 1.2. Изходни данни и документи – техническо задание от Възложителя, ПУП (скица виза за проектиране със специфичните ограничителни условия за строежа);
  - 1.3. Становища и данни от експлоатационното дружество за свързване на строежа с прилежащата инженерна инфраструктура;
  - 1.4. Геодезическа основа;
  - 1.5. Хидро-геоложки данни за площадката
  - 1.6. Заснемане на съществуващо положение на място.
2. Предмет на проекта, цели и задачи
3. Нормативна база
4. Параметри на сградите и площадката
5. Проектни решения със
  - 5.1. Височинни схеми по пътя на пречистената вода и по пътя на утайките;
  - 5.2. Схеми на площадкови ВиК мрежи и съоръжения
  - 5.3. Технически решения по вариантни предложения за основни съоръжения за пречистване на суровата вода и утайките;
  - 5.4. Инженерни изчисления по варианти за необходими водни количества, напори и съоръжения за тяхното нормално функциониране;
  - 5.5. Инженерни изчисления по варианти за формиращите се количества на отпадъчните води, тяхното третиране и заустване в приемник;
  - 5.6. Техничко-икономическо сравнение на вариантите
6. Формиране на предложение към Възложителя за разработване на оптимален вариант в следваща фаза на проекта

**Б. Графична част:**

- 1.Изработване на картов материал (чертеж), показващ местоположението на строежа спрямо евентуалните източници за водоснабдяване, канализация, околните строежи и парцели – мащаб 1:1000.
- 2.Ситуационен план – М 1:500.
- 3.Разпределения на индивидуални нива на необходимите сгради и съоръжения– М 1:200;
- 4.Изчислителни схеми за необходими напори на отделните инсталации;
- 5.Други чертежи – мотивиращи проектното решение

**В. Други проектни части:**

1. План за безопасност и здраве – задължителна
2. Пожарна безопасност - задължителна
3. Инженерногеоложко и хидрогеоложко проучване – по задание
4. Електро – по задание
5. Временна организация на движението – по задание
6. Геодезия – по задание

**ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ТЕХНИЧЕСКИ И РАБОТЕН ПРОЕКТ**

**Част : ТЕХНОЛОГИЧНА на ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ ЗА ПИТЕЙНА ВОДА**

Обемът и съдържанието на тези проектни фази са изчерпателно записани в Наредба №4/2001 год. и Проектантът трябва да се придържа към нея . Обемът на разработката , посочен в Наредба №4, трябва да се счита за минимално необходим.

**Други проектни части:**

- 1.План за безопасност и здраве – задължителна
2. Пожарна безопасност – задължителна
3. Временна организация на движението, възстановяване на пътна настилка– задължителна
4. Геодезия /парцеларни планове, координатен регистър на характерните точки/– задължителна
5. Инженерногеоложко и хидрогеоложко проучване – задължителна
6. Конструктивна, Пътна и други – при необходимост или по задание.

ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИ (ПРЕДИНВЕСТИЦИОННИ) ПРОУЧВАНИЯ  
(ПЛАН-СХЕМА ПО чл.108 НА ЗУТ) ЗА ИЗБОР НА ПЛОЩАДКА ЗА ПРЕЧИСТВАТЕЛНА  
СТАНЦИЯ ЗА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ (ПСОВ)

Част : ТЕХНОЛОГИЧНА (съгласно изискванията към инвестиционните проекти по приоритетна ОС1 на ОПОС)

**А. Текстова част:**

1. Общи изисквания

- 1.1. Изясняване на инвестиционното намерение
- 1.2. Основание за изработване на проучването
- 1.3. Цели на прединвестиционното проучване
- 1.4. Институционална и правна рамка
  - 1.4.1. Политиката на ЕС за околна среда
  - 1.4.2. Българско законодателство в областта на водите
- 1.5. Климатични параметри за района
- 1.6. Инженерно-геоложки и хидрогеоложки данни за района на строителство
- 1.7. Геодезически данни
- 1.8. Данни за приемника
- 1.9. Демографски и социално-икономически данни
- 1.10. Данни за промишлените предприятия и прогноза за краен експлоатационен период на ПСОВ
- 1.11. Други данни и проучвания по преценка на възложителя и проектанта (дренажни води инфилтрирани в канализационните колектори)

2. Проектни решения

- 2.1. Обхват на проекта, вариантност и етапност на изграждане
  - 2.1.1. Описание на вариантите решения
  - 2.1.2. Изходни данни (водоснабдителна норма, отводнителна норма, брой реални и еквивалентни жители, тип на канализационната мрежа)
  - 2.1.3. Изчисляване на входните оразмерителни водни количества и основни показатели по замърсеност на отпадъчните води постъпващи в ПСОВ по варианти
  - 2.1.4. Изчисляване на количеството на дренажните води, инфилтрирани в канализационните колектори при липса на конкретни изследвания
  - 2.1.5. Обобщени параметри на ПСОВ
  - 2.1.6. Кратко описание на технологията за пречистване по линия на водата по варианти
  - 2.1.7. Кратко описание на технологията за третиране/оползотворяване на утайките по варианти
  - 2.1.8. Характеристика на приемника и условия за включване на пречистените води
  - 2.1.9. Генерален план на ПСОВ по варианти
  - 2.1.10. Определяне на индикативна стойност на СМР за площадка на ПСОВ
  - 2.1.11. Обосновка на предлаган вариант

**Б. Графична част:**

1. План с прогноза за развитие на територията, съгласно общ устройствен план М 1:5 000
2. Генерален план (Master Plan) показващ границите на агломерацията спрямо близки защитени зони, предложените площадки за ПСОВ, схема на канализационните колектори и точното място на приемника М 1:5 000 до М 1:25 000
3. Вариантни предложения за площадка на ПСОВ М 1:5 000

**Забележка:** В предварителните (прединвестиционни) проучвания проектантът следва да разработи варианти относно необходимостта от една или повече ПСОВ в рамките на една агломерация, както и различни варианти на технологичните схеми за пречистване при конкретните местни условия като отчита класификацията на водоприемника, като „чувствителна зона” или „по-малко чувствителна зона” съгласно заповед №РД-970 на МОСВ. За предлагания вариант проектантът следва да направи и технико-икономическа обосновка по индикативна стойност на СМР.

**ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ИДЕЕН ПРОЕКТ ЗА ПРЕЧИСТВАТЕЛНА СТАНЦИЯ ЗА  
ОТПАДЪЧНИ ВОДИ (ПСОВ)**

**I. ИДЕЕН ПРОЕКТ ЗА ПСОВ БАЗИРАН НА ПРЕДВАРИТЕЛНИ (ПРЕДИНВЕСТИЦИОННИ) ПРОУЧВАНИЯ**

Идейният проект се разработва в съответствие с предварителните (прединвестиционни) проучвания и заданието за проектиране с обхват и съдържание, както следва.

1. Идейният проект трябва да се разработва в минимум два варианта на проектните решения (при вече избрана площадка на ПСОВ).

2. Идейният проект за ПСОВ следва да бъде изработен в проектни части както следва: - част технологична, архитектурна, конструктивна, геодезическа, ОвиК, КИПиА, благоустройство, озеленяване, ограда, площадкови комуникации, електро силнотокова, телекомуникации, технико-икономическа и др.

3. След технико-икономически анализ на вариантите решения в идейният проект се препоръчва обосновано оптималния вариант за разработване в следващата фаза на проектиране.

4. Всяка част на идейният проект включва чертежи, които изясняват предлаганите проектни решения в следните препоръчителни мащаби:

4.1. ситуационно решение за ПСОВ- М 1:500 или М 1:1 000 с хоризонтали през 0,5м;

4.2. за сгради и съоръжения – разпределения, разрези, фасади в М 1:100 или М 1:200;

4.3. други чертежи – в подходящ мащаб;

5. Обяснителна записка, поясняваща предлаганите проектни решения и съответствието им с изискванията на чл. 169 на ЗУТ

6. Изчисления, обосноваващи проектните решения

7. Съдържание на идейния проект

Част “Технологична”

1. Обяснителна записка – общи и специфични данни за обекта

2. Анализ и предложение за разработване на най-малко два варианта на технологии за пречистване на отпадъчните води и третирането на утайките по всички части

3. Оразмеряване на технологичните съоръжения и комуникации по предложените варианти

- Технологично оразмеряване
- Хидравлично оразмеряване
- Спецификация на основните машини и съоръжения

4. Остойностяване на вариантите решения по окрупнени стойностни показатели (с отчитане на данните от технико-икономическите части на проектните части “Архитектурна”, “Конструктивна”, “Техническа инфраструктура - Ел., ОВК, КИПиА” и “Пътища, озеленяване и благоустрояване”)

5. Технико-икономически анализ на вариантите решения с предложение на оптималния вариант за разработване в следващата фаза на проектиране

6. Чертежи

Част “Архитектурна”

1. Обяснителна записка с технико-икономическа част

2. Чертежи

Част “Строително-конструктивна”

1. Обяснителна записка с решения за хидроизолациите и технико-икономическа част

2. Чертежи

Част “Електросилнотокова” (“Ел.”) – площадкови комуникации

1. Обяснителна записка с технико-икономическа част

2. Чертежи



Част ”ВиК” – площадкови комуникации

3. Обяснителна записка с технико-икономическа част
4. Чертежи

Част ”ОВК” – площадкови комуникации

5. Обяснителна записка с технико-икономическа част
6. Чертежи

Част ”КИПиА” (SCADA)

7. Обяснителна записка с технико-икономическа част
8. Чертежи

Част “Вертикална планировка, площадкови пътища и озеленяване”

1. Обяснителна записка с технико-икономическа част
2. Чертежи

Част “Геодезична” (възложена с отделен договор от Възложителя)

1. Геодезически доклад
2. Чертежи

Други части - Геоложки, Хидрогеоложки, Хидроложки доклади (възложени с отделни договори от Възложителя)

Част “Генерален план”

1. Обяснителна записка
2. Чертежи

Обща обяснителна записка

Техническа част - обобщение

Технико-икономическа част

Генерална сметка

## **II. ИДЕЕН ПРОЕКТ ЗА ПСОВ КОГАТО НЯМА ИЗРАБОТЕНИ ПРЕДВАРИТЕЛНИ (ПРЕДИНВЕСТИЦИОННИ) ПРОУЧВАНИЯ**

Част : ТЕХНОЛОГИЧНА НА ИДЕЙНИЯ ПРОЕКТ (съгласно Приложение №6 на ОПОС)

Когато няма изработени предварителни (прединвестиционни) проучвания или задание за проектиране, идейният проект изпълнява и ролята на задание за следващата фаза за проектиране.

### **1. Основни изходни данни**

Проектирането на пречиствателната станция за отпадъчни води (ПСОВ) трябва да бъде съобразено със следните изходни данни при избрана площадка и брой на еквивалентните жители (ЕЖ):

- 1.1 Демографски данни за населеното място/селищна агломерация
- 1.2 Данни за съществуващата канализационна мрежа
- 1.3 Отводнителна норма - ..... л/ж.д към момента на проектиране и ..... л/ж.д към края на проектния експлоатационен период на пречиствателната станция;
- 1.4 Данни за съществуващата водоснабдителна система
- 1.5 Данни за промишлените, комунално-битовите и селскостопанските предприятия на територията на населеното място – вид, разположение, продукция, производствен капацитет, брой на работниците по смени, водопотребление, количество и качество на отпадъчните води и тяхната денонощна и часова неравномерност;
  - 1.5.1 Към момента на проектиране -  
.....
  - 1.5.2 Прогнозни данни към края на проектния експлоатационен период -  
.....
- 1.6 Данни за съществуващата пречиствателна станция за отпадъчни води (ако има такава) – описание на технологичната схема, техническото състояние, хидравличния и технологичния капацитет на съоръженията;

- 1.7 Данни за водния обект (водоприемника), определен за заустване на пречистените отпадъчни води
  - 1.7.1 Наименование – ..... ;
  - 1.7.2 Географски координати на точката на заустване - ..... ;
  - 1.7.3 Водно количество с обезпеченост 95 % - ..... м<sup>3</sup>/сек;
  - 1.7.4 Водно количество с обезпеченост 50 % - ..... м<sup>3</sup>/сек;
  - 1.7.5 Кота на водното ниво в точката на заустване при водно количество с обезпеченост 95 % - ..... м;
  - 1.7.6 Кота на водното ниво в точката на заустване при водно количество с обезпеченост 50 % - ..... м;
  - 1.7.7 Кота на водното ниво в точката на заустване при водно количество с обезпеченост 10 % - ..... м;
  - 1.7.8 Проектна категория на водите, съгласно Приложение №3 към Заповед № РД-272 на министъра на околната среда и водите от 3 март 2001 г. .... ;
  - 1.7.9 Класификация на съответния участък на водоприемника като “чувствителна зона” или “по-малко чувствителна зона”, съгласно Заповед № РД-970 на министъра на околната среда и водите от 28 юли 2003 г. - ..... зона;
- 1.8 Данни за площадката на пречиствателната станция за отпадъчни води
- 1.9 Климатични и метеорологични данни за района на населеното място

## **2. Проектни решения разработени в съответствие със следните изисквания**

- 2.1 Ситуирането на ПСОВ трябва да бъде съобразено с действащия подробен устройствен план по смисъла на чл. 110, ал. 1 от Закона за устройство на териториите (ЗУТ), съществените изисквания към строежите по чл. 169, ал 1 от ЗУТ и Наредба № 7 от 2 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделни видове територии и устройствени зони (ДВ, бр. 58 от 2004 г.);
- 2.2 Качеството на пречистените отпадъчни води, изпускани във водния обект (водоприемника), трябва да съответства на изискванията на индивидуалните емисионни ограничения, посочени в издаденото разрешително за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, съгласно Закона за водите и Наредби № 6 и № 10 към него;
- 2.3 Техническите указания, регламентирани в БДС EN 12255-11 за проектиране на пречиствателни станции за отпадъчни води от населени места;
- 2.4 Нормативните изисквания при проектирането на видовете строителни конструкции;
- 2.5 Постигане на пречиствателен ефект на ПСОВ, достатъчен за предвижданото хидравлично натоварване на пречиствателната станция и осигуряващ нормативните изисквания при заустването на пречистените отпадъчни води във водни обекти;
- 2.6 Нормативните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на персонала на ПСОВ, регламентирани със Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ДВ, бр. 86 от 1999 г., изм. и доп., бр. 64 и 92 от 2000 г., изм. и доп., бр. 25, 111 и 124 от 2001 г., изм. и доп., бр. 18 от 2003 г., изм. и доп., бр. 70 от 2004 г.) и Наредба № 9 за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при експлоатацията и поддържането на водоснабдителните и канализационните системи (ДВ, бр. 37 от 2004 г.);
- 2.7 Предвиждане на необходимите технически мерки срещу вредни въздействия върху околната среда (вредни миризми, шум, токсични вещества, аерозоли и пяна и др.);
- 2.8 Осигуряване на водонепропускливост и газонепропускливост на съответните съоръжения и системи;
- 2.9 Намаляване до възможния минимум на количеството на отпадъчните продукти и тяхното безопасно оползотворяване и обезвреждане при спазване изискванията нормативните актове за управление на отпадъците;

- 2.10 Постигане на ефективност по отношение на общите разходи (капитални и експлоатационни);
- 2.11 Прилагане на енергоефективни мерки при строителството и експлоатацията.
- 2.12 Технологичните схеми на пречистване трябва да съответстват на най-добрите налични технологии, да предвиждат паралелно работещи еднотипни съоръжения от едно и също технологично стъпало с възможност за изключването им от работа, както и на байпасни връзки, позволяващи изключването на отделните съоръжения, технологичните стъпала и цялата пречиствателна станция;
- 2.13 Технологичните схеми за третиране на утайките трябва да бъдат съобразени с избраната технология за тяхното отстраняване от пречиствателната станция и оползотворяването им;
- 2.14 Хидравличната проводимост (хидравличният капацитет) на пречиствателната станция за смесени битови и дъждовни отпадъчни води, както и технологичният капацитет на решетките, пясъкозадържателите и вторичните утайтели, трябва да бъдат определяни чрез максималното часово водно количество от населеното място в сухо време, умножено с коефициент, равен на 2.
- 2.15 При определянето на концентрациите на замърсителите на входа на пречиствателната станция трябва да се отчита влиянието на утайковите води, отпадащи от технологичните процеси на третиране на утайките, като за целта се прилагат съвременни изчислителни методики;
- 2.16 При проектирането на отделните съоръжения трябва да бъде предвидено използването в максимална степен на индустриални методи на строителство (сглобяеми елементи, възли и модули), а при доказана възможност и целесъобразност и блокова компоновка на съоръженията, технологичните стъпала и технологичните комуникации;
- 2.17 Устройствата за заустване на пречистените отпадъчни води трябва да бъдат проектирани с отчитане на хидравличните условия във водоприемника и нормативните изисквания за качеството на неговите води в контролираните му сечения;
- 2.18 За осъществяване на оперативен контрол и управление на процесите в пречиствателната станция трябва да бъде проектирана автоматизирана диспечерна система - SCADA, базирана на съвременни симулационни модели на технологичните процеси и съответни програмни продукти, прилагани в световната практика;
- 2.19 На подходящи места в пречиствателната станция трябва да бъдат предвидени съоръжения и устройства за измерване на количествата на отпадъчните води и количествата на рециркулационните технологични потоци, както и такива за измерване и контрол на основните качествени параметри на третираните отпадъчни води и утайкови потоци, като елементи от системата за оперативен контрол и управление на технологичните процеси;
- 2.20 При проектирането на пречиствателната станция трябва да се предвиди електрозахранване от поне два независими електроенергийни източника. Пречиствателната станция трябва да бъде проектирана така, че да може да бъде достигнато отново нормалното експлоатационно състояние, след като електроснабдяването бъде възстановено в случай на спиране на електрическия ток;
- 2.21 Материалите за техническите съоръжения на пречиствателната станция трябва да бъдат устойчиви срещу корозия от веществата, съдържащи се в отпадъчните води и утайките, както и срещу корозия от аерозолите, газовете от отпадъчните води и атмосферните влияния (микроклимата). Металните части на парапети, стълби, стъпала, площадки, скари, носещи конструкции и свързващите ги елементи (гайки, болтове, подложни шайби и винтове), които са в контакт с вода или корозионна атмосфера, трябва да бъдат от корозионноустойчива (неръждаема) стомана от клас A2 или A4, съгласно

изискванията в БДС EN12255-1, освен ако се докаже необходимостта от използването на високоякостен материал, който не е посочен в класовете A2 или A4;

- 2.22 Преместване на експлоатационен срок на ПСОВ от минимум 20 г. относно гарантиране на технологичните параметри на пречиствателната станция и осигуряване на дълготрайност на конструкциите на сградите и съоръженията, като се отчитат бъдещи разширения и промени (включително при отчитане на агресивното въздействие на отпадъчните води и отделяните газове).
- 2.23 Проектният експлоатационен срок на машинното оборудване в пречиствателните станции за отпадъчни води трябва да бъде съобразен с изискванията за неговия клас, съгласно БДС EN 12255-1.

ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ТЕХНИЧЕСКИ И РАБОТЕН ПРОЕКТ ЗА ПРЕЧИСТВАТЕЛНА  
СТАНЦИЯ ЗА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ (ПСОВ)

Част : ТЕХНОЛОГИЧНА

Техническият проект се разработва въз основа на съгласуван вариант от идейния проект, а в случаите когато не е изработен идеен проект – в съответствие със скицата (визата) и заданието за проектиране.

С техническия проект се доизясняват и допълват проектните решения на идейния проект, респективно се изработват решения, които осигуряват ползването на техническия проект като документация за договаряне на строителството и за доставка на оборудването.

Част технологична на техническия проект отразява конкретно избраните технологични решения в обхват както следва:

А. Текстови материали

1. Проблемен анализ

1.1. Климатични параметри за района

1.2. Инженерно-геоложки и хидрогеоложки данни за района на строителство

1.3. Геодезически данни

1.4. Данни за приемника

1.5. Демографски и социално-икономически данни на реалните жители в района

1.6. Данни за промишлените предприятия и прогноза за краен експлоатационен период на ПСОВ като база за определяне на еквивалентния брой жители

1.7. Други данни и проучвания по преценка на възложителя и проектанта (дренажни води инфилтрирани в канализационните колектори)

2. Обосновка на приетите водоснабдителна и отводнителна норми за жител на денонощие

3. Обхват на проекта

4. Проектни решения

4.1. Количество и състав на отпадъчните води

4.2. Характеристика на приемника и условия за заустване на пречистените води

4.3. Площадка на ПСОВ

4.4. Данни за източниците за захранване на ПСОВ с ел.енергия, питейна вода и пътна връзка

4.5. Степен на механизация, автоматизация и вид на оборудването

4.6. Етапност за изграждане на съоръженията на ПСОВ

4.7. Мероприятия за социално-битови условия на обслужващия персонал

5. Технологична схема за пречистване по пътя на водата и утайките

6. Хидравлично оразмеряване на съоръженията по линия на водата

6.1. Дъждопреливна шахта и довеждащ колектор до ПСОВ

6.2. Входна аварийно-изпускателна шахта

6.3. Камера за задържане на тежки нефтопродукти

6.4. Механично съпало (груби и финни решетки, аериран пясъкозадържател)

6.5. Дебитомер на входа

6.6. Разпределително устройство към първични утайтели

6.7. Първични утайтели

6.8. Съоръжения за биологично пречистване

6.8.1. Отстраняване на биогенни елементи при водоприемник „чувствителна зона”

- 6.9. Въздуходувно стопанство
  - 6.10. Разпределително устройство към вторични радиални утайтели
  - 6.11. Вторични радиални утайтели
  - 6.11. Контактен резервоар за обеззаразяване на водата
  - 6.12. Дебитомер на изхода
  - 6.13. Заустване на пречистената вода
  - 7. Хидравлично оразмеряване на съоръженията по линия на утайките
    - 7.1. Помпена станция за първични утайки
    - 7.2. Помпена станция за Излишна Активна Утайка (ИАУ)
    - 7.3. Утайкоплътнители за първична и ИАУ
    - 7.4. Метантанк
    - 7.5. Гахолдер
    - 7.6. Утилизация на биогаза – СО-генератори
    - 7.7. Обслужваща сграда към метантанкове
    - 7.8. Силоз за утайки
    - 7.9. Обезводняване на утайките
    - 7.10. Аварийни изсушителни полета
  - 8. Спецификация машинно оборудване
  - 10. Количествена сметка
- Б. Графична част
- 1. Технологични планове и схеми на предлаганите решения;
  - 2. Разпределение, разреза, аксонометрични схеми към технологичните планове;
  - 3. Машинно – конструктивни чертежи за сложни възли и елементи на съоръжението- при необходимост;
  - 4. Работните чертежи и детайли, по които се изпълняват отделните видове СМР се изработват в следните препоръчителни мащаби:
    - а) ситуационно решение - М 1:250 и М 1:500
    - б) разпределения, разреза, фасади – М 1:50 и М 1:100
    - в) детайли – М 1:20, М 1:5 и М 1:1
    - г) други чертежи – в подходящ мащаб
- В. Други проектни части:
- 1. План за безопасност и здраве – задължителна
  - 2. Пожарна безопасност – задължителна
  - 3. Временна организация на движението, възстановяване на пътна настилка– задължителна
  - 4. Геодезия /парцеларни планове, координатен регистър на характерните точки/– задължителна
  - 5. Инженерногеоложко и хидрогеоложко проучване – задължителна
  - 6. Конструктивна, Пътна и други – при необходимост или по задание